

Lk 2

Professor Volli Kalm räägib tasulisest kõrgharidusest ja ülikooli renomee parandamisest

Lk 2

Koolilapsed tegid teaduslaagris elektrikitarr ja panid roboteid liikuma

Lk 3

Kinoonude lühifilm pani Berliini filmifestivali kinni

Tartu Ülikooli strateegilistest arengueesmärkidest lähemalt

Kristjan Haller
teadusprorektor

Ülikooli arengukava aastateks 2009–2015 on täienenud ülikoolisest aruteludel esitatud ettepanekutega ja ukse ees on arengukonverents 7. novembril.

Seega on paslik peatuda arengukavas lakooniliselt sõnastatud strateegilistel eesmärkidel.

Viit eesmärki tuleks käsitleda tervikuna.

Tartu Ülikool tagab kõigis oma õppe- ja teadustöö valdkondades Eesti parima taseme.

Arengukava aruteludel küsiti mitmel korral, kas ülikool ei lase sellist eesmärki püstitades latti liiga madalale: Tartu Ülikoolis töötavad juba praegu oma erialal rahvusvaheliselt tuntud ja tunnustatud tegijad ning miks mitte seada eesmärgiks maailmataset?

Tahaksin vastata, et see on nii, kuid tänapäeval tähendab selline eesmärgipüstitus siiski vajadust tõsta mõne ülikooli õppe- ja teadustöö valdkonna senist taset.

Rahvusvahelisel tippasemel teadlastega võrdlemine iseenesest eeldabki vähemalt Eesti parima staatust.

Paraku tuleb tõdeda, et võrreldes maailma ülikoolide edetabelisse kuuluvate ülikoolidega, on Tartu Ülikooli senised võimalused märksa piiratumad ja absoluutselt kõigis õppe- ja teadustöö valdkondades maailma tugevaimatega konkureerimine on meile üle jõu käiv ülesanne.

Selle nimel tuleb meil oma tegevus kriitiliselt üle vaadata ja saavutada vähemalt Eesti parim tase või vastavast tegevusest loobuda.

Tartu Ülikool on rahvusvahelise liikmeskonnaga atraktiivne õpi- ja töökeskkond.

Kui võrd teadus on oma olemuselt rahvusvaheline, on seda ka teadusel põhinev kõrgharidus.

Teadusel põhinev kõrgharidus eeldab aga võrkeelte valdamist ja osalust maailma kultuuriruumis, eri kultuuride tundmist ja väärtustamist.

Pean väikerahvastele strateegiliselt tähtsaks võrkeelte, sh inglise keele kui *lingua franca* oskust.

Meenutagem siinjuures nt Gruusia ametnike suhtlemist maailma pressiga ladusas inglise keeles, mis tagas Gruusia sõnumi jõudmise välismaailmani muutumatul kujul.

Korporant lapsega TÜ peahoone ees.

MARGUS ANSU/SCANPIX

Teise näite inglise keele oskuse tähtsuse kohta tahaksin tuua meie põhjanaabrite edukusest Euroopa Liidu arutlus- ja otsustuskogudes. Samavõrra oluline on turvalise keskkonna loomine meie välistudengitele ja -töötajatele alustades info kättesaadavusest ja lõpetades näiteks koolide ja lasteaiarühmade olemasoluga perekonnaliikmetele.

Tartu Ülikoolis on väljajendatud õppe- ja teadustöö rahvusvahelise mõjuga tippkeskused.

Peame loomulikuks, et Tartu Ülikool on maailmas rahvusteaduste tippasemel uurimiskeskus. Kuid kas me suudame selle kõrval olla veel mõnes valdkonnas rahvusvahelisel tasemel õppe- ja teadustöö tippkeskus?

Arengukavas kasutatud termin «tippkeskus» pole igapäevane kantseliitlik termin ega osuta üksüheselt vaid riiklikule tippkeskuste meetmele.

Sellega mõtleme akadeemilist taset, mille alusel Tartu Ülikool oleks teatud valdkonnas üliõpilaste ja akadeemiliste töötajate esimene eelistus õppimis- ja töötamiskohaks valimisel näiteks Balti- ja Skandinaaviamaade piirkonnas. Nii nagu aastate eest tuldi Eestisse Paul Ariste ja Juri Lotmani juurde.

Valdkonna määratlemisel lähtume kolmest tegurist – teadustöö maailmas tunnustatud tippaseme, jätkusuutlikkuse (liidrid ja järelkasv) ning nõudluse ja perspektiivikuse. Just need tegurid tagavad rahvusvaheliselt tunnustatud ülikooli ja vaid sellise

eesmärgi saavutamisel on ka riigil võimalik olla teadmis- teepõhises maailmas tipptegijate hulgas.

Tartu Ülikool mõjutab koostöös oma partneritega aktiivselt Eesti majandus- ja kultuurielu ning ühiskondlikku arengut, tutvustab oma tegevust ühiskonnale ning arendab elukestvat õpet.

Täna sel päeval jääb riigil tihti vajaka analüüsist, mille põhjal teha riigi jaoks tähtsaid, läbikaalutud ja pikemat mõjuga otsuseid.

Näitena võib siinkohal tuua arvukad arengustrateegiad poliitikas, majanduses ja sotsiaalvaldkonnas, tehtud või tegemata jäänud tegutsemiskavad.

Samuti, mida tähendab ühe või teise finantseerimisvahendi muutmine või ärajätmine pikemas perspektiivis, näiteks riigieelarve kujundamisel.

Just siin saab ülikool olla riigile partner strateegiliste uuringute teostajana, mille eesmärk on ühiskonna parem sidustamine.

Kasutades tunduvalt rohkem meie eri valdkondade tippspetsialiste ning arendades multi- ja interdistsiplinaarset lähenemist, saame ühiskonna arengut suunavate kompetentsete otsuste tegemisel ja riigi arengusuundade kavandamisel senisest mõjusamalt kaasa rääkida.

Selle kõrval peame rõhutama ka täiendus- ning ümberõppe olulisust tänapäeva Eestis, sest need ajad, kus ühte ametit peeti või ülesannet täideti kogu elu, on ammu möödas.

Tartu Ülikool on tänapäevase infrastruktuuriga paindlik ja hästi toimiv organisatsioon.

Siin ei ole mõeldud tänapäevast infrastruktuuri selle kitsamas mõttes – ruumide, IT võrgu ja aparatuuri näol, vaid ka ajakohast juhtimise, dokumendihalduse, eelarve kujundamise jms struktuuri, mida omamata on eelnevaid ülesandeid pea võimatutäita.

On üleloomulik ja ka raiskav nõuda meie kõrgelt kvalifitseeritud teadlastelt-õppejõududelt, kellel on näiteks dekaani kohustused, ka põhjalikku tegelemist haldus-, finants- jms küsimustega.

Siit tõstatub küsimus, kui võrd otstarbekas on eraldada akadeemilise ja administratiivse juhtimise.

Need on vaid mõned näiteid otsustuskohtadest, mis meil ees seisavad.

TÄNA NÕUKOGUS

Tartu Ülikooli nõukogu istung algab reedel, 31. oktoobril kell 10.15 nõukogu saalis.

1. Ülikooli põhikirja muutmine
2. Ülevaade 2008. a vastuvõtust
3. Vastuvõtueeskirja kinnitamine 2009/2010. õppeaastaks
4. 2008/2009. õppeaasta vastuvõtueeskirja muutmine
5. Kapitalieelarve muutmine
6. Rahvusmõtte auhinna statuudi ja komisjoni koosseisu muutmine
7. Emeriitdotsendi nimetamine. Esitatud on dotsent Maia Rõigas.
8. Pärnu kolledži põhikirja kin-

nitamine

9. Pärnu kolledži magistriõppekava «Heaolu- ja spaateenuste disain ja juhtimine» kinnitamine
10. Õppekavade nimetuste muutmine
- 10.1. Türi Kolledži õppekava nimetuse muutmine.
- 10.2. Viljandi kultuuriakadeemia õppekavade nimetuste muutmine
11. Eetikakeskuse tegevuse lõpetamine interdistsiplinaarse üksusena
12. Alaliste komisjonide koosseisu muutmine
13. Kohal algatatud küsimused

Academica XII avab loenguga Göttingeni Ülikooli rektor

Saksa-Eesti teadusnädala avab 3. novembril Göttingeni Ülikooli rektor ülikoolidevahelise konkurentsi teemalise aulaloenguga.

Rektor Kurt von Figura ettekanne teemal «Konkurents ja koostöö kui kõrgkoolide arengu liikumapanev jõud» on osa kell 10.15 algavast Academica XII pidulikust avamisest. Loengule järgneb diskussioon teemal «Klassikalised ülikoolid tänapäeva muutuvast maailmast», mida juhivad professor Tõnu Lehtsaar. Avaüritusel esinevad tervitussõnadega Jaan Kõrgesaar haridus- ja teadusministeeriumist ning Saksa Liitvabariigi suursaadik Julius Bobinger.

Nii loeng kui diskussioon tõlgitakse kohapeal saksa ja eesti keelde.

Peale aulaloengu on huvilised oodatud ka 4. novembril toimuvatele Göttingeni teadlaste loengutele teaduskondades ja Saksa-Eesti tudengite kohtumiskohtadele. Teaduskondade loengud toimuvad pea-

miselt inglise keeles, vaid üks on saksa keeles.

Akadeemilise nädala korraldaja Lea Kivi sõnul on Academica oma 12-aastase ajaloo jooksul toonud Eestisse esinema mitmeid väljapaistvaid teadlasi Saksamaa paljudest ülikoolidest.

«Teadusnädala eesmärk on tihendada suhteid Saksa ja Eesti teadlaste vahel ning avardada võimalusi erialaste kontaktide sõlmimiseks. Samuti on kõigil soovijail olnud võimalik kuulata mainekate Saksa teadlaste ja haridustegelaste loenguid,» ütles Kivi.

Alates 2007. aastast on Academica põhitähelepanu pööratud Tartu Ülikooli partnerülikoolidele Saksamaal, keskendudes igal aastal ühele neist. Käesoleval aastal on palutud Academica külaliseks Göttingeni Ülikool, mille delegatsiooni kuuluvad 11 eriala professorid.

Lisainfo: www.academica.ut.ee

Ülikool peab arengukonverentsi

7. novembril kell 10 algab Tartu Ülikooli aulas ülikooli arengukonverents «Ülikooli hõmbe ühiskonna kujundajana».

Konverentsi avavad tervitussõnadega Eesti Vabariigi president Toomas Hendrik Ilves ja Riigikogu esimees Ene Ergma.

Seejärel räägib rektor Alar Karis teemal «Dünaamiline ülikool – valikud ja võimalused».

Peaminister Andrus Ansip kõneleb Eesti rahvusvahelisest ülikoolist ja Euroopa Teaduste Akadeemiate Föderatsiooni president Jüri Engelbrecht teadusülikoolidest Euroopa teadusruumis.

TÜ kuratooriumi liige Raimo Vare esineb ettekandega „Tartu Ülikool Eesti majandusarengu tagamisel» ja Eesti Töandjate Keskliidu juhataja Tarmo Kriis «Kellele on vaja

ülikoolilõpetajat?»

TÜ vabade kunstide professor (aastail 1996–1997) Jüri Arrak räägib nähtamatu ja nähtava vahekorras kultuuris ja Indrek Neivelt ülikooli ja ettevõtluse dialoogist

Kell 14–16 on aeg diskussiooni päralt teemal «Millist ülikooli vajab Eesti ühiskond?».

Konverentsil osalevad veel riigikogu kultuurikomisjoni esimees Peeter Kreitzberg, haridus- ja teadusminister Tõnis Lukas, majandus- ja kommunikatsiooniminister Juhan Parts, Narva Elektriiaamade ASI juhatuse esimees Ilmar Petersen, Twente Ülikooli kõrghariduspoliitika uuringute keskuse teadur Maarja Soo ja Eesti Üliõpilaskondade Liidu juhatuse liige Olga Tšerjomuškina.

Konverentsi ülekannet saab jälgida ülikooli veebilehel <http://video.ut.ee>.

Ühiskondlik ja personaalne hüve koos

Volli Kalm
rakendusgeoloogia professor

Möödunud neljapäeval väitlesid Tartu gümnaasistid linnamuuseumis kõrghariduse rahastamise teemal, õppija jaoks tasulise hariduse poolt ja vastu. Mõlema vaatepunkt argumendid ning hea informeeritus ülikoolis toimuva kohta näitab, kuivõrd teraselt jälgivad tulevased üliõpilaskandidaadid ja ühiskond laiemalt ülikooli elu.

Kõiki arenguid ja seisukohavõtte pannakse tähele, asetades need oma arusaamade ning väärtushinnangute konteksti. Eriti raha- ja kvaliteediküsimusi.

Kõigile on näha, kuidas kõrgharidus on muutunud kunagisest privileeeritute eesõigusest massidele kättesaadavaks hariduseks ja Tartu Ülikool pole jäänud erandiks. Surmani harituseks ja austusväärseks inimeseks vorminud ülikoolitus on asendunud olukorraga, kus kõrgharidus omandatakse vaid loetud aastatega, aga edasi õpitakse kogu tööea jooksul ja kauemgi.

Massiline ja tasuline kõrgharidus ei ole *a priori* halvem ega parem kui piiratud ligipääsuga riigi rahastatud õpe. Väga heaks ülikooliks saamiseks pole tingimata vajalik vähendada üliõpilaste arvu ja loota ainult riigi rahastusele. Põhjamaade parimas – Kopenhaageni Ülikoolis (maailmas 48. kohal) on 37 000 üliõpilast ja taani keelt osates saab sinna sisse ka Eesti riigieksamite põhjal!

Ülikooli kõrge taseme saavutamiseks ja renomee parandamiseks on vaja muuta elitaarseks ülikooli sisse saamise tingimused ning siin õppimise ja töötamise nõuded.

Tõsi, Kopenhaageni Ülikool on riigi rahastatav ja Euroopa Liidu üliõpilastele õppemaksuta. Aga 47 temast veel elitaarsemat ülikooli, rääkimata paljudest teistest pingeritta mahtunutest, küsivad, väheste eranditega, ka õpperaha. Gümnaasistide väide, et õppe eest tasumine suurendab vastutustunnet ja nõudlust kvaliteetsema õppe järele, on kindlasti märkimisväärse osa meie turgude suhtes õige.

Ülikooli kõrge taseme saavutamiseks ja renomee parandamiseks on vaja muuta elitaarseks ülikooli sisse saamise tingimused ning siin õppimise ja töötamise nõuded. Piiratud õppijaskonnaga tagamaa puhul üliõpilaste arv algul kindlasti väheneb, millele sama kindlasti järgneb lõpetajate renomee paranemine ja selle ülekandumine ülikoolile.

Riigi ehk maksumaksjate poolt solidaarselt finantseeritav osa kõrgharidusest lähtub eelkõige printsibist, et kõrgharidus on üldrahvalik hüve ning peab tagama selle, et ükski võimekas ei jääks ülikoolist eemale vaid rahapuudusel. Siiski tingimusel, et ta õpib riigi soovitud ehk prioriteetseks peetud valdkonnas. Viimase erialad on tavaliselt kallid ja erafinantseerimisel õppijad, kelle jaoks haridus on eelkõige personaalne hüve, enamasti ei võta sellist finantsrisi, vaid valivad odavama ning kergema võimaluse.

Üle poole Eesti tudengitest maksab õppe eest ise ja vaja oleks sellist kõrghariduse finantseerimise mudelit, milles riigi- ja eraraha kombineeruksid viisil, kus mõlemast tuleneva mõju positiivsed osad – juurdepääsu tagamine, parimate tasuta õpe ja stipendiumid riigi poolt ning kaalutletud eriala valik, vastutustunne ja motivatsioon õppeks erafinantseerimisest – toimiksid koos.

Emeriitdotsent pälvis farmaatsiaseltsi tunnustuse

Eesti akadeemiline farmaatsia selts tunnustas sel aastal farmaatsia eriala edendamise eest Tartu Ülikooli emeriitdotsenti Elmar Arakut.

Arak on farmaatsia eriala seotud olnud üle 50 aasta. Ta rajas ja juhendas apteekide peavalitsuse Tartu kontrollanalüüsi laboratooriumi mis alates 1979. aastast on ta tegev TÜ farmaatsia instituudis.

Arak on olnud pikka aega

farmakognoosia-alaste uurimistööde juhiks ja avaldanud ligikaudu 150 teaduspublikatsiooni. Ta on oma eriala patrioot, rõhutades apteekrite tegevuse olulisust tervishoiusüsteemis tervikuna ning valutas südant farmaatsiaeriala jätkusuutlikkuse pärast.

Tunnustusmeene ja auhiringi anti Elmar Arakule üle 16. oktoobril toimunud Eesti akadeemilise farmaatsia seltsi ettekandekoosolekul.

Ingridile (vasakult), Hendrikule, Knuthile ja Mirjamile ei valmistanud robotite ehitamisel raskusi ei lugematu hulk mutreid ega ingliskeelsed arvutiprogrammid.

OVE MAIDLA

Lapsed õppisid koolivaheajal teaduslaagris roboteid ehitama

Kadri Rannamäe
kadri.rannamae@ut.ee

5. ja 6. klasside õpilastele mõeldud Tartu Ülikooli teaduskooli esimese teaduslaagri lõpuks on lapsed õppinud meisterdama elektrikitarr, valmistanud prügikotist õhupalli ning pannud liikuma roboteid.

Tartu Mart Reiniku Gümnaasiumi 2. klassi poiss Knuth sagib peajagu pikemate poiste ja tüdrukute vahel vilkalt ringi. Tema üleanne on katsetada, kas nende rühma roboti visuaalne programmeerimine on olnud edukas ja kas robot liigub täpselt paika pandud trajektoori mööda.

«Liiga vara keeras ära,» jookseb poiss robotiga arvuti juurde, et programmi kohendada ja tuiskab seejärel tagasi robotite ringraja.

Knuth on üks kolmekümnest teaduslaagri esimese vahetuse õpilast, kellele Tartu Ülikooli teaduskool tutvustab füüsikat katsete ja praktiliste ülesannete kaudu. Laagri kahes vahetuses osaleb kokku kuuskümmend õpilast.

Teaduslaagri projektijuhi Raili Vildi sõnul korraldab teaduskool sellist üritust esmakordselt, sest varem on õppetöö toimunud peamiselt kaugõppe põhimõttel ning tegeletud on põhikooli vanema astme ja gümnaasiumiõpilastega.

Sellel koolivaheajal on teaduskool oma tegevust laiendanud ja kutsunud Tartusse füüsikalaagrisse 5. ja 6. klasside õpilased. Ja muidugi Knuthi, kellel on kooli füüsikani aega hea mitu aastat rohkem kui teistel laagrikaaslastel.

«Knuth võttis juba väikese poisina pehme karu asemel juhtmed kaissu,» rääkis ema Tiina Helekivi lapse tehnikarastusest ning sellest, miks ta palus ülikoolil erandkorras algklassijüts kampa võtta.

Laagris osalevad lapsed koolidest üle Eesti. Viimsist pärit Ingrid ja Pärnu Ühisgümnaasiumi õpilane Mirjam arvavad, et kõige huvitavam on olnud laagri viimane, robotika päev. Aga põnev oli tüdrukute arvates ka kõõgfüüsika päev, kus katsetati toiduainetega ning laagri avapäev, kus meisterdati elektrikitarr ja õhupall.

Katsed ja ülesanded valis lastele välja füüsikute meeskonna juht, loodus- ja tehnoloogiateaduskonna magist-rant Andres Juur. Tema sõnul on lapsed olnud laagris isegi tublimad, kui ta arvata oskas.

Komplimendi teeb väärtuslikuks see, et Juurele ei ole see esimene kord lastega töötada. «Oleme käinud esinemas lasteaedades noortevanglani,» kirjeldas ta oma tegevust Eesti koolilastele hästi tuttavast liikuvast teaduslaboris ehk teadusbussis.

Teaduskooli esindaja sõnul valiti füüsika esimeseks teaduslaagri teemaks nimelt seetõttu, et füüsikutele on oma eriala tutvustamisel lastele palju kogemusi.

Raili Vildi kinnitusele ei jää see teaduslaager viimaseks omataoliseks, uutes laagrites tulevad tutvustamisele uued teemad ja erialad.

Mirjam andis korraldajatele tulevikuks väikese vihje: tema tuleks kindlasti näitlemise ja teatriteemalisse laagrisse.

Laager toimus 27. oktoobrist 1. novembrini.

Korporatsioon Ugala peab 95 aasta juubelit

Sigrid Sõerunurk
sigrid.soerunurk@ut.ee

Korporatsioon Ugala juubelipidustused algavad eten-dusega «Ugala helid», mis räägib ja laulab loo Ugala 95 aastast.

Korporatsiooni vilistlaste ning Tartu linnavalitsuse avalike suhete osakonna juhataja Indrek Mustimetsa sõnul algavad Ugala aastapäeväüritused juba sellel pühapäeval, 2. novembril, mil ugalsensid üle terve maailma külastavad oma lahkunud vendade haudu.

Tartu Raadi kalmistul viiakse küünal ka esimese esimehe ja vanamehe kalmule. Kuna liikmete mälestus on Ugale tähtis, siis toimub nende ja Ugala püsimise tänuks reedel 7. novembril kell 12 Jaani kirikus jumalateenistus, millel teenib korp! vilistlane Meelis-Lauri Erikson ja laulab Tartu Ülikooli Akadeemiline Naiskoor.

Enamik juubeliüritusi on kinnised nagu akadeemilisele organisatsioonile kohane.

Peale nimetatud ürituste on kavas teha konvendi hoones näitus Ugallas viimase 20 aasta jooksul üle maailma saadetud postkaartidest. Kaugeimad paigad, kust ugalsensid postkaarte saatnud, on Uus-Meremaa, Austraalia ja Lõuna-Ameerika. Loo-

mulikult leidub ligi poole tuhande kaardi hulgas läkitusi ka Euroopast ja Eesti eri paigust.

Juubeli puhul ilmub ka album, toimub kontsertaktus, aastapäevaball ning traditsioonilised korporatsioonis-sesed üritused nagu koosolekud, pildistamine, vennastumispidu jne.

Peale juubeliürituste on Ugala ka iga-aastased üritused. Ugala on läbi oma ajaloo olnud suhteliselt liberaalse vaimuga ning Mustimetsa sõnul on soov teha asju uuen-duslikumalt korporatsiooni üheks kirjutamata eesmär-giks. Viimastest aastakümne-test tõi vilistlane esile ühete pidude traditsiooni, näiteks Tartu Ülikooli 1. detsembri ballile järgnev õööpidu «Posle-bala» või tantsu ja tralli täis volbriööd.

Mustimets rõhutas sedagi, et Ugala on peaaegu ainus orga-nisatsioon, kus viimase 20 aasta jooksul on konvendi-majas olnud ööpäevaringne tegevus ja keegi liikmetest on pidevalt majas. «Me tegeleme tõsiselt ka oma ajalooüritun-gutega,» jätkas ta tegevuste loetelu.

Olulisematest versta-postidest nende 95 aasta jook-sul nimetas Mustimets esi-teks asutamisküüpäeva – 10. november 1913. Teise olulise momendina tõi ta välja uga-lensiste otsuse minna in cor-

Ugalensiste volbrirongkäik 2005. aastal.

ERAKOGU

pore Eesti Vabadussõtta, kus kaks neist langes.

Korporatsioon tunneb ka uhkust oma konvendihoone üle Projekjanovi tänaval, mille projekteris vilistlane Arnold Matteus. Teises maail-masõjas jäi Ugala küll majast ilma, ent 1990ndate lõpus sai selle tagasi.

Märkimisväärne on ka 1988. aasta, mil Ugala oli üks neljast korporatsioonist, mis oma tegevuse taastas.

Mustimets möönis, et kor-poratsioon peab traditsiooni-dest kinni, ent samas püüab ajavaimule kohaselt kohan-duda. Nii Mustimets kui ka Ugala vilistlaskogu juhata-se esimees ja TÜ arengubioloogia õppetooli lektor Martin Kärner nentisid, et praegu-

ne ja paarikümne aasta tagu-ne Ugallas astuv tudeng on muutunud.

Ent siiski tahavad noorme-hed ka praegu korporatsiooni astuda. «Üks põhjus on kindlasti see, et saada läbi korpo-ratsioonielu nn *universitas*'e idee osaliseks,» ütles Kärner.

Kärneri sõnusti pakubki korporatsioon võimalust su-helda eri valdkondi tudeeri-vate kaasüliõpilastega. «Ja selle võrra ka rikastada oma teadmisi ja maailmapilti.»

Ugala korporatsioonivär-videks valiti asutamisaastal must-sinine-valge. Lipukir-jaks sai isamaa-sõprus-ausus ning põhimõtetes toonitatak-se peale isamaalisuse ka köl-belisust, mõõdukust, töökust ja ausust.

Kuldkala lugu tõi Tartu noortele filmijatele üleeuroopalise tunnustuse

Merilyn Merisalu
merilyn.merisalu@ut.ee

Tartu Ülikooli tudengid osalesid üleeuroopalisel lühifilmikonkursil «Keeled läbi objektiivi» ja tõid Berliinist originaalse lahenduse saanud kuldkalakese-looga koju tunnustuse projekti parima filmi ja publiku lemmiku eest tiitli.

Rahvusvaheline žürii tunnistas LOTE teaduskonna magistrantide Richard Meiterni, Martin Liira ja kirjanik Urmas Reisbergi filmi «No Fishing» konkursile esitatud filmidest parimaks. Oktoobri keskel Berliinis toimunud Prix Europa festivali publik valis 28 lõppvooru jõudnud lühifilmi seast eestlaste teose ka oma lemmikuks.

Auhinnaks YouTube'i

Filmi režissööri Richard Meiterni sõnul oli tegijatele kõige paremaks motivatsiooniks võimalus filmi teha. See-ga pani auhinnast, ehk filmi laadimisest YouTube'i portaali ja selle levitamisest veel umbes kuues keeles eri portaalis, teada saamine teda lihtsalt muigama.

Palju rohkem hindas Meitern seda, et konkursi korraldajad toetasid osalevaid filmiprojekte rahaliselt, mis andis

Kalamees Marko Puksingu Endla rabas püütud kuldkala uudistas terve võttegrupp. Filmivaatajad näevad ja kuulevad kala tänu animaator Hendrik Proosale ja inglise näitlejannale Rebecca Buntingule.

MARTIN OJA

tegijatele võimaluse rohkem filmile endale keskenduda.

Projekt eeldas osalejatel lühifilmi, mis sobiks mitmekeelse Euroopa konteksti ja näitaks vaatajatele, et võõrkeeli osata on hea. Filmis «No Fishing» leiab kalamehele ja tema perele kõikide soovide täitumist lubav kuldkalake kurva lõpu, sest jõuab arusaamiseni, et ainult inglise keelest ei aita, liiga hilja.

Mis keelt muinasjutumaal elav vaene pere räägib, filmist teada ei saagi. «Kogu inimestevaheline suhtlus käib ühe fraasi, «No» abil, millele näitlejad ilmetega tähendust annavad» rääkis Meitern.

Kõigepealt ütleb seda kalamees hindavalt oma saaki vaadates ja koduteel justkui kala jutuvadina kommenteerimiseks. Lastega kodus ootav naine tervitab meest loo-

tusrikkalt «Noo?» küsides ning kui pere kala praadimiseks kolde juures ettevalmistusi teeb, võib sellest häälitusest välja lugeda eelootava söömaaja mõnu.

Muhe kalatraagika

«Berliinis leidsid analüüsijad, et meie lugu on ikka väga kurb,» muigas Meitern. Vaene perekond ja kala ei mõista üksteist ning noahoobiga

lõpetatud lugu oli vähemalt kala jaoks väga traagiline.

Meiterni arvates otsustas nende lühifilmi võitjaks kuulutamise tugev terviklugu, mis teiste seast välja paistis. Suure mulje jättis publikule ka Eesti looduspiltide kasutamine, sest filmimispaigaks kasutati Endla raba.

«Programmi seisukohast oleks meie omast paar filmi isegi paremad olnud, aga küllap mängis rolli ka see, et meie seltskonnal oli teistest osalejatest suurem filmikogemus,» ütles nelja-viieaastase filmitaustaga Meitern.

«No Fishing» ei ole kindlasti Meiterni tiimi ainuke teos. Sama seltskonnaga, kes nüüdseks kannab nime MTÜ Kinoonud, on filme tehtud varemgi ning käsil on juba mitu uut projekti.

Kõige kohta ei oskagi veel midagi öelda, kindel on aga see, et järgmise aasta oktoobriks peab valmis saama muusikalifilm Tartu tudengite elust.

Kultuuridevahelise dialoogi aastale pühendatud konkursi, mille «No Fishing» võitis, korraldas kunstikooles ühendav organisatsioon ELIA (European League of Institutes of the Arts). Tartu Ülikool kuulub sinna tänu oma kunstide osakonnale.

Pärnu kolledž sooviks koolitada spaade juhte

Sigrid Söerunurk
sigrid.soerunurk@ut.ee

Täna otsustab Tartu Ülikooli nõukogu, kas järgmisest õppeaastast saab Pärnu kolledžis õppida magistritasemel heaolu- ja spaateenuste disaini ja juhtimist.

Õppekava akadeemiline koordinaator ning kolledži turismiosakonna juhataja Heli Tooman kummutab kohe alguses müüdi, nagu oleks eesmärk koolitada imearste või alternatiivmeditsiini viljelejaid.

«Heaolu- ja spaavaldkond tegeleb haiguste ennetamise, mitte ravimisega, kuigi paljud traditsioonilised spaad pakuvad ka taastusravi võimalusi,» selgitas Tooman ja lisas, et eesmärk on koolitada magistriraadiga juhte ja spetsialiste heaolu- ja spaamajanduse sektorile – see õppekava on selgelt ettevõtluse suunaga.

Tooman mõnise, et valdkond on veel vähetuntud, seega võib õppekava nimetus tekitada küsimusi. Ent tema sõnul on sellest kujunenud mitte ainult kiiresti arenev majandusharu, vaid ka omaette teadus ning valdkonna arengut toetavad Maailma Tervishoiuorganisatsioon ja Maailma Turismiorganisatsioon.

Õppekava nimetust kaaluti põhjalikult – sõna «disain» oleks võinud asendada ka «tootearendusega», ent esimene valiti siiski täiesti teadlikult. «Et oleks pilkupüüdvam ja innovaatilisem,» põhjendas Tooman.

Toomani kinnitusele muutub hoolitsus heaolu ja tervise eest on üha olulisemaks, ent hoolimata ettevõtluse arendamise uuest võimalus-

TÜ Pärnu Kolledži turismieriala tudengid.

ERAKOGU

test napib vastavaid teadmisi ja oskusi pea kõikjal. Konkurentide kõrghariduse pakkujate vahal kasvab aga kiiresti.

Pärnu kolledž otsustas selle õpesuuna kasuks, sest Balti riikides, Põhjamaades, Venemaal ja isegi Ida-Euroopas napib valdkonna õppekavasid ja turunišš on suuresti täitmata. «Kaaluti ka muid võimalusi, aga need oleks dubleerinud lähiriikide õppekavu,» seisis õppekava seletuskirjas TÜ valitsusele. Pärnu kolledž on spaa ja heaolu õppesuunaga tegelenud juba ligi viis aastat

Tasuline õppekava on kandideerimiseks avatud kõigile bakalaureusekraadi või sellele vastava haridusega üliõpilastele nii Eestist kui ka mujalt. Valdkondlikult ei ole eelnevalt omandatud bakalaureusekraad piiritletud.

Toomani sõnutsi saab piiranguid vajaduse korral hiljem seada. Õppetöö toimub inglise keeles.

Kolledžil on kokkulepped oma ala tunnustatud õppejõududega, sh piiri tagant, kuna Eestis on vastava teadmistepagasiga inimesi vähe. Oluline osa õppekavas on praktiline, mida saab teha nii Eestis kui ka mujal.

Õppekava arendatakse ka koostöös TÜ arsti-, majandus- ja kehakultuuriteaduskonnaga, ning Viljandi kultuuriaakadeemiaga.

Oma toetust on õppekava avamisele avaldanud Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse turismiarenduskeskus, Eesti spaade liit, Eesti Turismi- ja Kehakultuuriteaduskonna, ning Haaga-Helia rakenduskõrgkool ning Pärnu kolledži turismiprogrammi nõukogu.

TÜ semiootikud õpetavad Tartu noortele kultuuri

Merilyn Merisalu
merilyn.merisalu@ut.ee

Valdavalt TÜ semiootikutest koosnev Uus Noorus on võtnud eesmärgiks õpetada ülikoolilinna noored kultuuri tegema, täna saab tänu nende algatusele nautida suuri halloween'i pidustusi kahes Tartu kultuurikeskuses.

Mihhail Bulgakovi romaanist «Meister ja Margarita» inspiratsiooni saanud Peemoti ballid toimuvad täna õhtul korraga nii kesklinnas asuvas Genialistide klubis kui ka Ülejõe vanas pärmivabrikus olevas Tartu kultuuritehases.

MTÜ Uue Nooruse üks eestvedajaid Helen Tammemäe ütles, et mullu asutatud ühendus on omamoodi humanitaarüliõpilaste projekt, mille eesmärk on tutvustada noortele kultuuri eri tah-

ke. «Ja mis võiks olla parem meetod, kui noorte endi kaasamine?» arvas Tammemäe. Kuigi uusnooruslased kuuluvad ühte suurde sõpruskonnale, ei aja nad asju ainult enda jaoks ja oma põlve ot-sas. Siiani on näiteks Tartus tehtud Vastiku Disko nime all kolm ülelinnalist kultuu-

ripidu ja tänaõhtuse- ja öise halloween'i-tralli korraldamise jaoks võeti appi ka välistudengitega tegelev ESN-i seltskond.

Nii leiabki Peemoti ballide mõlemas toimumiskohas uusnooruslaste kõrval esinemas ja plaate keerutamast itaallastest välistudengid, kirjandustegelase Berk Vaheri ja muid noori ja noortemeelseid. Muusikale lisaks haritakse Kultuuritehases kuulajaid loenguga Tartust ja astraalkehade, Genialistide klubis saab nautida aga C-kategooria õudusfilme.

Uusnooruslane Gregor Taul võttis kahes kohas toimuva karneval-ürituse kokku kui võõravõitu Samhaini ja tobelähedase halloween'i kooskõlastatud jagelemise. Kõrvitsate ja mardisantide juurde lisavad noored aktivistid veel tulesülgajad, kultusfilmide ja miimide. «Veel natuke teooriat Bahtinilt ja käes on mälestus elu lõpu-ni,» lubas semiootikatudeng.

Uusnooruslased tahavad, et noored teadvustaksid endale, kus kultuurimaastikul nad paiknevad ning oskaksid ja tahaksid ennast seal ise edasi suunata.

Kuuepealisest Eha tänava kambast on nüüdseks saanud ligi pooltsadat Tallinna ja Tartu noort ühendavat katuskeen-organisatsioon MTÜ Uus Noorus.

ERAKOGU

TÜs töötanud poolakas üllitab kodumaal eesti keele õpiku

Kadri Rannamäe
kadri.rannamae@ut.ee

Poolas Poznanis on kirjastusse jõudnud esimene poolakatele mõeldud eesti keele õpik, õpiku ilmumise-ga annab eesti keel silmad ette nii soome kui ka ungari keelele.

«Soome keele õpikut pole Poolas üldse ja ungari keelt võib õppida vaid ühe üsna vana õpiku abil,» tutvustas eesti keele õpiku autor ja Poznani ülikooli õppejõud Robert Bielecki.

Õpikut hakkas soome-ugri keeleteaduses doktorikraadi kaitsnud poolakas kirjutama huvist läänemeresoome keelte, nende hulgas eesti keele vastu. «Tahtsin ka, et oleks mingi jälg sellest, et veetsin kaks aastat oma elust Eestis,» rääkis Bielecki, kes töötas aastatel 2001–2003 Tartu Ülikoolis poola keele lektorina.

Algajatele mõeldud õpik on suunatud eelkõige üliõpilastele. Õpiku materjali omandamise järel saavutatakse keele-õskuse tase A2: tullakse toime igapäevastes suhtlusolukordades.

Bielecki sõnul ei olnud õpiku kirjutamine kerge ülesanne, sest eesti keel ei ole poolakate seas tuntud.

«Teistes eesti keele õpikutes on minu meelest alati võetud arvesse seda, et õppijal on juba olnud kokkupuude eesti keelega,» toob ta näiteks soomlastele, ungarlastele või Eestis elavatele venelastele mõeldud õpikuid.

Poolas kohtab Bielecki sõnul küllalt tihti ka inimesi, kelle arvates räägitakse Eestis ka vene keelt või üht balti keeltest, nagu Lätis ja Leedus ning seda, et eesti keel on soome keele sugulaskeel, teavad vaid vähesed.

Seetõttu nõudsid paljud teemad õpikus pikemat sissejuhatust. Põhjalikumalt pidi peatuma nii eesti käänamise süsteemil kui ka selgitama hääliku pikkuse olulisust tähenduse jaoks.

«Kõik lühikesed, pikad ja ülipikad häälikud langevad poolaka jaoks ühte ja alguses tahavad nad kõiki häälikuid eesti keele vaatevinklist lühikestena hääldada,» rääkis Bielecki probleemidest.

Eesti keele huvilisi Bielecki sõnul Poolas siiski jagub. Näiteks alustab igal tema õpetatud eesti keele kursusel Poznani ülikoolis vähemalt 50 üliõpilast ja kaheaastase kursuse lõpetab juba 20 eesti keele oskajat.

Peale selle on eesti keelt võimalik õppida ka Krakovi ülikoolis ja Varssavi ülikoolis, kus töötab Eesti riigi poolt saadetud lektor.

TÜ eesti keele teaduri Petar Kehayovi hinnangul on eesti keele õpiku ilmumine Poolas Eesti jaoks oluline, kuna see loob juurdepääsu eesti keelele ja kultuurile 40 miljonile inimesele.

Õpiku valmimisel olid abiks keelelise konsultandid Siiri Vomm, Liina Kink ja Lemmi Erin. Eesti ega Poola riik õpiku valmimist ei toetanud.

ÖNNITLEME

Erich Kukk – 80

26. oktoobril sai 80-aastaseks Eesti botaanika üks alustalasi dotsent Erich Kukk. Võrumaalt pärit Kukk asus TÜ matemaatika-loodusteaduskonda bioloogiast õppima 1948 aastal. Sellest ajast alates on Kukk olnud Tartu Ülikooliga pidevalt ja tihedalt seotud.

60 aasta ülikoolielu sisse mahuvad õpingud, aspirantuur, assistendi ja vanemõpetaja amet taimesüstemaatika ja geobotaanika kateedris ning viljakad aastad dotsendina.

Erich Kukk on erakordne mitmel rindel: koolipõlvest pärit laulu- ja spordiharrastus on kandunud läbi pikkade aastakümnete. Tema seltskonnahinge, suurepärase füüsilise vormi ning vaimureipuse põhjus võib olla just selles.

Oma karjääri vältel on ta ridamisi osalenud ja juhendanud paljusid ekspeditsioone. Botaanika suvepraktikumidel on üliõpilastel alati olnud tõsiseks väljakutseks õppekaidudel dotsendiga sammu pidada.

Omaeagse taimesüstemaatika ja geobotaanika kateedri juhataja, prof A. Vaga soovitas noorele teadlasele väitekirja teemaks algoloogilise uurimistöö. Eestis ei olnud juba aastaid algoloogiaga tegeletud ja alustada tuli pea tühjal kohalt.

Väitekirja «Eesti magevete sinivetikate floora» kaitsmise ajaks aastal 1961 oli Kukest saanud juba üleliidulise reputatsiooniga spetsialist, kel-

le juurde saabus kolleege nõu küsima kogu Nõukogude Liidust.

Sellest ajast on Kukk olnud Eesti algoloogia grand old man. Ta on kõige enam mõjutanud sõjajärgse aja algoloogia arengut Eestis, sh vetikateaduse õpetamist Tartu Ülikoolis. Tema arvamus ja ekspertii on endiselt maksev Eestist nii ida kui ka lääne pool. Suuremal või vähemal määral on kõik Eesti vetikate ja hüdrobioloogiaga tegelevad teadlased Erich Kuke õpilased.

Erakordne vitaalsus ja vaimuerkus hoiab juubilaril oma eriala juures tänini. Ta käib endiselt tööreisidel, osaleb rahvusvahelistel konverentsidel ning on oma eriala üks paremaid sünonüümika tundjaid kogu maailmas.

Jõudu ja tervist edaspidiseks!

Sõbrad, kolleegid ja õpilased Tartu Ülikooli ökoloogia ja maateaduste instituudist

ÖNNITLEME

75

Leida Tuulmets, matemaatika-informaatikateaduskonna emeriitdotsent – 31. oktoober

60

Ljudmilla Dulitsenko, vene keele lektor – 3. november 48
Jaak Järv, orgaanilise keemia professor, orgaanilise keemia õppetooli juhataja – 5. november
Krista Lõhmus, rakendusökoloogia professor, ökofüsioloogia õppetooli juhataja – 5. november
Toomas Väli, kirurgiliste haiguste dotsent – 6. november

50

Anneli Adamson, haridusteaduskonna õppekorralduse spetsialist – 4. november

45

Enn Küng, eesti ajaloo dotsent – 31. oktoober

35

Angeelika Peedel, vanemraamatupidaja – 31. oktoober

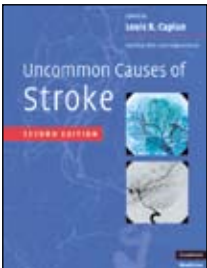
Olavi Kaljuste, ihtüoloogiakalanduse teadur – 1. november

TUNNUSTAMINE

TÜ väikese medali pälvis loodus- ja tehnoloogiategaduskonna füüsika instituudi insener **Andrus Kilk**. TÜ tänukirja pälvis 80. sünnipäeval loodusmuuseumi kuraator, emeriitdotsent **Erich Kukk** ja 70. sünnipäeval haldusosakonna ehitustalituse remondigrupi ehitustööline **Vello Lode**.

TÜ RAAMATUPOOD SOOVITAB:

Uncommon Causes of Stroke
Julien Bogousslavsky, Louis R. Caplan
Cambridge University Press, 31.10.2008
Kõva köide, ISBN: 9780521874373
HIND: 2420.00

TÜ üliõpilastele ja töötajatele kehtib soodustus 10%! VÕORKEELSE KIRJANDU-SE TELLIMINE! www.ut.ee/raamatupood

UNIVERSITAS TARTUENSIS

TARTU ÜLIKOOI AJALEHT

<http://www.ajaleht.ut.ee>

Tellimise indeks 00892
Ilmub reedeti. Tiraaž 2800
Tartu, Lutsu 5 (III k)
Tel: 737 5680, 523 1751
E-post: ajaleht@ut.ee
Postiaadress:
Ülikooli 18, Tartu 50090

Vastutav väljaandja Illari Lään
Peatoimetaja Sigrid Söerunurk
Toimetajad Kadri Rannamäe,
Merilyn Merisalu
Keeletoimetaja Marika Kullamaa
Küljendaja Artur Kuus
Veebihaldur Leane Morits
Trükk: Ecoprint

Ilmub raamatukogu uus kalender

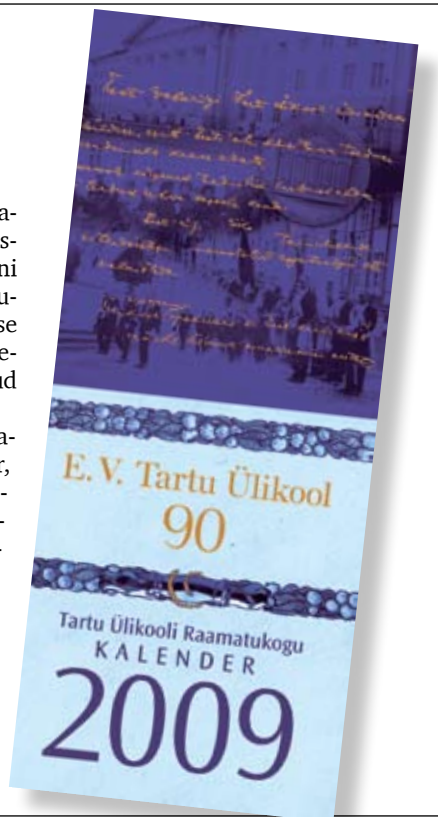
Tartu Ülikooli raamatukogu kalendrisarja kaheksandat väljaannet ilmestavad eestikeelse ülikooli 90. aastapäeva puhul näidised trükiste ja rahvusülikooli esimesi kümnendeid peegeldavatest arhivaalidest ja kunstivaradest.

Rahvusülikooli sündi kuulutas pidulik aktus 1. detsembril 1919 Tartu Ülikooli aulas. Mõned kuud hiljem tagastati 2. veebruaril rahulepinguga Tartu Ülikoolile peaaegu täielikult hinnaline raamatukogu, mida asuti süsteemselt ja järjekindlalt täiendama. Rahvusülikooli auks väl-

ja antud raamatukogu kalendrit saab tellida soodus hinnaga 15. novembrini 2008 aadressil kersti.kuusamae@ut.ee. Tellimusse tuleb märkida ees- ja perekonnanimi ning soovitud eksemplaride arv.

Ettetellimisel on kalendri soodushind 100 kr, hiljem on võimalik kalendrit osta TÜ raamatupoest. Tartu Ülikooli töötajatele kehtib 10% soodustusega hilisem hind 125 kr.

Ettetellitud kalendri saab välja osta alates 24. novembrist raamatukogu fuajees asuvast infopunktist.

Narva kolledži kollektiivi tunnustati mitmekultuurilisuse edendamise eest

Tartu Ülikooli Narva Kolledž sai tunnustuse osaliseks rahvastikuministri Urve Palo eestvedamisel toimunud mitmekultuurilise kollektiivi konkursil.

22. oktoobril kuulutati Stenbocki maja riigivanemate saalis välja minister Urve Palo eestvedamisel toimunud mitmekultuurilise kollektiivi konkursi tulemused. TÜ Narva Kolledžile anti tänukiri oma kollektiivis kultuuride väärtustamise ja Eesti ühiskonnas sallivuse edendamise toetamise eest. Minister Urve Palo sõnul on väga tähtis see, et enda kõrval märgataks teiste rahvuse esindajaid, sest see on Eesti ühiskonna rikkus.

Narva kolledžil on teiste rahvuste esindajatega töötamisel pikaajalised traditsioonid. Praegu töötab Narva kolledžis kokku üheksa eri rahvuse esindajat: poola, läti, mari, udmurdi, karakalpakki, valgevene, ukraina, vene ja eesti rahvusest. Eelnevatel aastatel löikes on kolledžis personali hulka kuulunud ka inglise ja saksa rahvuse esindajaid. Uusi kolledžisse tööleasujaid teavitatakse, et tegemist on mitmekultuurilise töökeskkonnaga ja neil aidatakse uue sellega kohaneda.

Narva kolledži töökeeleks on eesti keel, kuid üsna tavajärjekorras on ka olukord, kus kollee-

gid suhtlevad vene, inglise ja saksa keeles. Käesoleva aasta sügisest on esmakordselt Narva kolledži ajaloo jooksul kooli seinte vahel kuulda ka prantsuse keelt, mille õpetamist tänavu alustati.

Mitmekultuurilise ettevõtte ja töökeskkonna konkursi kuulutasid käesoleva aasta 1. septembril esmakordselt välja rahvastikuministri büroo koostöös ajalehiga Äripäev. Konkursi tulemusena tunnustati neid ettevõtteid, kes väärtustavad ja toetavad mitmekultuurilist töökeskkonda ning loovad võrdseid võimalusi kõikidele töötajatele rahvusest hoolimata.

Tervishoiunäitus «Tervise kaitsel»

Ülelele kell 16 avati Tartu Ülikooli ajaloo muuseumis näitus «Tervise kaitsel», mis annab ülevaate Tartu Ülikooli tervishoiuteadlaste uurimustest ja tõdest Eesti rahva tervise heaks. Arusaam tervise hoidmise tähtsusest ei ole alati olnud enesestmõistetav. Aastasadu tegeles meditsiin üksnes haiguste raviga, mitte ennetamisega. Hügieen ehk tervishoiuõpetus jõudis ülikoolidesse alles 19. sajandi teisel poolel.

Tartu Ülikoolis avati hügieeni õppetool 1895. aastal, kuid tervishoiualaseid küsimusi hakati siin käsitleda

aastakümneid varem. Juba 1802. aastal rõhutas meditsiiniprofessor M. E. Styx taasavatud Tartu ülikooli avaakustel, et haigusi ei tule niivõrd ravida, kui võrd nendest hoiduda. Ka nüüd on tervishoiuteadlaste tööd olulisel kohal rahva ja ka arstide mõtteviisi muutmine – keskenduda tuleb ennekõike haiguste ennetusele ja tervise edendamisele, mitte niivõrd haiguste ravile.

Käesolev näitus püüab tutvustada vaid osakes tervishoiu ehk hügieeni valdkonnas tehtavast, suunates enam tähelepanu Tartu Ülikooli

tervishoiuteadlaste uurimustele ja töödele Eesti rahva tervise heaks.

Näitusega kaasneb õpilastele suunatud haridusprogramm «Nähtav ja nähtamatu...», kus pööratakse õpilaste tähelepanu isiklikku hügieeni probleemidele. Mikroskoobi abil muudetakse nähtamatu nähtavaks ning soovi korral saab ise preparaadi valmistada.

Näitus «Tervise kaitsel» jääb avatuks 15. märtsini 2009, selle on koostanud Terje Lõbu, kujundanud Margot Sakson. Muuseumitunde viib läbi Sirje Sisask.

JURI LOTMANI STIPENDIUM

MTÜ Juri Lotmani Fond kuulutab välja stipendiumikonkursi Tartu Ülikooli magistrantidele ja doktorantidele, kes oma uurimistöö jätkavad J. Lotmani ja tema koolkonna traditsioone filoloogias ja semiootikas.

Järgmisel aastal antakse välja kaks 4000-kroonist stipendiumi vastavalt vene filoloogia ning semiootika ja kultuuriteooria eriala magistrantidele või doktorantidele. Stipendiaatide nimed tehakse teatavaks Juri Lotmani sünnipäeval 28. veebruaril 2009.

Stipendiumi taotlemiseks võib esitada originaalse uurimistöö (trükitis ilmunud või trükk antud): teadusliku artikli või artiklite seeria, kaitsitud bakalaureuse- või magistrantidele ja spetsiaalselt stipendiumikonkursile kirjutatud tööd, mis on valminud viimase kahe aasta jooksul konkursile esitamise kuupäevast arvates. Konkursitööde temaatika ei ole piiratud. Konkursile esitatud tööd võivad olla eesti, vene või inglise keeles ning peavad olema varustatud resümeeiga teises keeles.

Konkursitööd palume esitada ühes eksemplaris paberandjal ja elektrooniliselt 5. detsembriks (k.a) vene kirjanduse õppetooli aadressil Näitus 2-218 (filoloogialasest tööd) või Tiigi 78-307 (semiootikaalased tööd).

Stipendiumi taotlejal tuleb esitada lisaks konkursitööle:

- akadeemiline CV,
- teadusliku juhendaja soovitus,
- akadeemiline öiend jooksvate õppetulemuste kohta (esimese aasta magistrantidel ja doktorantidel vastavalt bakalaureuse- või magistrandidiplomikandemilise öiendi koopiale).

Lisainfo: A. Tšekada, germaani, romaani ja slaavi filoloogia instituut, tel. 7376 352, alisija.tsekada@ut.ee; U. Urm, filosoofia ja semiootika instituut, tel. 7375 933, ulvi.urm@ut.ee

TEATED

31.10.–01.11.toimub ülikooli peahoone aulas TÜ eripedagoogika osakonna 40. aastapäevale pühendatud rahvusvaheline konverents «**Eripedagoogika: teadus ja praktika 2008**». Kell 10 algav konverents keskendub kahele teemale: erivajadustega lapsed ja täiskasvanud ning nende kaasava õppe sisu ja korraldus; rõhuasetused õpetajakoolituses, sh logopeedide ettevalmistuses. Kavas on plenaar-, sektsioon- ning stenditektanded eesti ja inglise keeles.

3.-7. novembril kutsuvad TÜ üliõpilasesindus ja TÜ akadeemiline spordiklubi osa võtma **tervisenädalast**. Teisipäeval, 4. novembril saab kl 18.15 peahoone ruumis 140 kuulata loengut tänapäeva toimumissuundumustest. Neljapäeval, 6. novembril saavad kõik soovijad aga osa võtta kl 14-17 TÜ spordihoones toimuvast aeroobikapäevast. Pärast Geenivaramu tutvustust saab enda peal järele proovida nelja eri aeroobikaстиili trenni. Osalejate vahel loositakse välja hulgaliselt kingitusi. Aeroobikapäeval saab registreeruda ka 10. novembril TÜÜE ruumides toimuvale doonoripäevale.

Teisipäeval, 4. novembril esineb riigiteaduste instituudis kursuse «Eesti avalik haldus» raames **külaliskooguga** Eesti Vabariigi riigikontrolör **Mihkel Oviri**. Loeng algab kl 12.15 aadressil Tiigi 78-236. Kõik huvilised on oodatud!

Teisipäeval, 4. novembril kl 19 toimub Saksa-Eesti akadeemilise nädala raames SA Domus Dorpatensis ruumides (Ülikooli 7, II korrus) **Saksa-Eesti üliõpilaste kohtumiskohtu** teemal «Avatud maailma võlu». Kõik Saksamaal õppinud eestlased ja Eestis õppivad sakslased on oodatud kaasa mõtlema ja arutlema selle üle, miks tudengid välismaale õppima lähevad ning mis välismaal õppimine ja elamine endaga kaasa toob. Vestluskeel on saksa keel. Palume oma osavõttust teatada 3. novembriks SA Domus Dorpatensisele dorpatensis@dorpatensis.ee või tel. 733 1345.

Neljapäeval, 6. novembril kl 10.15 peab Vanemuise 46-107 **külaliskoogu** Londoni Ülikooli kolledži professor **David M. Adamson** teemal «Säästvate hoonete hankimine/rajamine vähendamaks olusringi ja keskkonnakulude: Ühendkuningriigi näited». Loeng on inglise keeles.

TÜ pensionäride ühing Vitae annab teada, et 6. novembril kl 12 toimub arstide klubi kokkutulek Vitae ruumides (Tähe 4). Esineb Andres Piirsoo. 6. novembril kl 14 on Raekoja platsi 12 saalis on ühingu liikmete kohtumise Mart Noormaga teemal «Eesti läheb kosmosesse».

27. novembril toimub klubis Illusion võistlus **Tartu Tantsud Tuden-gitega 2008**. Üritusel osaleb neli kolmeliikmelist tiimi, kes võistlevad omavahel kolmes voorus: tutvustav, battle- ja trumpvoor. Võta osa või tule kaasa elama! Rõhkem info: piiaots@gmail.com

KAITSMINE

14. novembril kell 14 kaitses **Tatjana Kums** ülikooli nõukogu saalis kehakultuuriteaduskonna doktoritöö liikumis- ja sporditeaduste erialal «Musculo-skeletal function in young gymnasts: association with training loads and low-back pain» («Tugi-liikumisaparaadi funktsioon noortel võimlejalte seoses treeningukoormuste ja alaseljavaludega»). Juhendajad prof Mati Pääsuke ja emer-dots Arved Vain. Oponent prof Gundega Knipše, Läti Ülikool, Riia, Läti.

NÄITUSMÜÜK TÜ RAAMATUPOES

27.10.-01.11.2008 toimub Tartu Ülikooli raamatupoos kehakultuuri-, spordimeditsiini- ja füsioteraapiaalaste raamatute näitusmüük. Näitusmüügil on võimalik osta raamatuid tavapärasest soodsama hinnaga. Esindatud on kirjastuste Elsevier Health, Georg Thieme Verlag, Humana Press, Human Kinetics Europe Ltd, Lippincott, Williams and Wilkins, McGraw-Hill Education, Springer Publishing, Taylor & Francis Books ja John Wiley & Sons väljaanded. Näitusehindadele ei laiene muud raamatupoe soodustused. Kataloogide alusel saab raamatuid ka tellida. Näitusenimekirjast huvitatutel palume pöörduda bookshop@ut.ee. Tartu Ülikooli Raamatupood Ülikooli 11, Tartu 51003
Tel 7 441 102
www.ut.ee/Raamatupood
Avatud E-R 10-18, L 10-16

SA SIPELGAD
TUDENGISTI PENDIUM
«HÜPE 4»

Stipendiumi võivad taotleda lastekodust pärit Tartu Ülikooli õppima asunud üliõpilased. Stipendium määratakse õppetulemuste ning ühiskondliku aktiivsuse alusel. Stipendiumi taotlemiseks tuleb õppe- ja üliõpilasosakonda (Küüti 2-215) esitada hiljemalt 24.11.2008 järgmised dokumendid:

- Vabas vormis isiklik avaldus
- Täisnimi ja kontaktandmed
- CV
- Keskkooli lõputunnistus ja hინeteleht (esimese kursuse tudengid)
- Akadeemiline öiend (teise- ja vanemate kursuse tudengid)

Stipendiumi saajate üle otsustab Tartu Ülikooli ja SA Sipelgad ühiskomisjon.

Stipendiumi suurus on 20 000 krooni ning see makstakse välja 2008 a. jõuludeks.

Info: Leane Morits, 737 5687, leane.morits@ut.ee